

Hierin deelden, voor zooveel den invoer betreft:

JAREN.	SCHEPEN.			LASTEN.			WAARDE.		
	NEDER- LAND.	NOORD- AMERIKA.	ANDERE STATEN.	NEDER- LAND.	NOORD- AMERIKA.	ANDERE STATEN.	NEDER- LAND.	NOORD- AMERIKA.	ANDERE STATEN.
1849..	61	30	79	7,098	2,871	1,961	f 1,073,617	f 587,746	f 236,813
1850..	91	28	127	—	—	—	// 1,236,499	// 648,966	// 202,097
1851..	65	27	96	—	—	—	// 1,024,333	// 540,808	// 316,000
1852..	60	33	79	—	—	—	// 1,040,416	// 512,406	// 309,725
1853..	56	30	124	6,330	2,781	4,005	// 1,151,205	// 448,091	// 441,890
1854..	58	25	86	6,452	2,798	2,807	// 1,371,057	// 455,738	// 325,901
1855..	56	40	123	6,618	4,228	4,840	// 1,192,120	// 713,958	// 495,206
1856..	47	30	139	5,392	3,492	4,212	// 1,320,599	// 706,763	// 550,978
1857..	58	31	93	7,185	3,308	4,730	// 1,625,170	// 812,569	// 554,454
1858..	40	28	134	4,844	3,088	5,876	// 1,633,935	// 1,005,149	// 852,988
1859..	35	27	129	3,797	3,029	4,521	// 1,391,030	// 882,649	// 572,924
1860..	50	31	138	5,526	3,422	5,503	// 1,587,222	// 922,481	// 547,243
1861..	44	38	146	5,170	4,212	5,671	// 1,443,727	// 1,032,296	// 800,811
1862..	40	38	132	4,991	3,545	5,750	// 1,313,868	// 790,740	// 773,179
1863..	34	35	145	4,458	3,502	5,697	// 1,567,112	// 901,921	// 1,209,913
1864..	30	40	156	3,548	3,845	6,330	// 2,206,326	// 967,714	// 1,637,541
1865..	26	43	115	3,232	3,915	6,064	// 2,234,551	// 1,006,986	// 1,262,982

En voor zooveel den uitvoer betreft:

JAREN.	SCHEPEN.			LASTEN.			WAARDE.		
	NEDER- LAND.	NOORD- AMERIKA.	ANDERE STATEN.	NEDER- LAND.	NOORD- AMERIKA.	ANDERE STATEN.	NEDER- LAND.	NOORD- AMERIKA.	ANDERE STATEN.
1849..	72	32	78	8,290	3,101	1,701	f 2,241,551	f 267,534	f 175,837
1850..	95	26	124	—	—	—	// 2,263,562	// 294,242	// 319,298
1851..	70	29	93	—	—	—	// 1,891,005	// 335,065	// 267,309
1852..	60	33	96	—	—	—	// 2,018,054	// 482,777	// 276,832
1853..	56	33	102	5,949	3,155	3,241	// 1,860,256	// 504,985	// 665,554
1854..	61	25	97	6,839	2,661	3,135	// 2,129,162	// 445,882	// 477,556
1855..	55	35	118	6,099	3,745	4,695	// 2,039,146	// 592,860	// 761,519
1856..	47	33	135	5,543	3,771	3,629	// 2,512,451	// 886,278	// 881,102
1857..	52	36	84	6,567	3,761	3,750	// 3,592,185	// 857,352	// 1,109,853
1858..	41	26	135	5,142	2,864	6,666	// 2,001,494	// 360,476	// 1,012,067
1859..	32	25	123	3,843	2,899	4,879	// 1,644,671	// 623,027	// 1,075,747
1860..	43	39	135	5,889	4,314	5,103	// 2,180,153	// 1,088,325	// 1,255,588
1861..	45	32	146	5,322	3,616	5,835	// 1,813,424	// 520,461	// 1,155,944
1862..	33	38	134	4,044	3,532	6,016	// 1,433,639	// 730,783	// 1,414,716
1863..	36	33	144	4,521	3,381	6,065	// 1,377,115	// 654,624	// 1,071,360
1864..	21	41	160	2,567	4,147	6,671	// 964,417	// 979,100	// 1,175,219
1865..	12	39	122	1,510	3,640	7,699	// 683,911	// 680,602	// 870,884

Men zie verder den in den vorigen jaargang, bl. 119, medege-
deelde opgave van de voornaamste artikelen van uitvoer over
1856 tot 1866.

CURAÇAO EN ONDERHOORIGHEDEN.

BEVOLKING 31 Dec. 1865, met inbegrip van garnizoen:

BURGERL. STAAT.	GODSDIENSTEN.						GEBOREN.				
	MAN- NEN.	VROU- WEN.	TO- TAAL.	NEDERL. HERVORND	METHO- DISTEN-	ROOMSCH- KATHOL.	ISRAË- LIETEN.	ALDAAR.	ELDERS IN W.-L.	NEDER- LAND.	EL- DERS.
Curaçao....	8,989	10,875	19,864	1,855	—	16,744	1,265	18,958	297	370	239
Bonaire....	1,676	1,903	3,579	177	—	3,398	4	3,548	9	12	10
Aruba.....	1,633	1,851	3,484	363	—	3,104	17	3,322	97	26	39
St. Eustatius.	773	1,163	1,936	1,494	340	100	2	1,814	96	19	7
Saba.....	841	968	1,809	1,353	—	456	—	1,766	33	5	—
St. Martin....	1,204	1,567	2,771	520	1,798	453	—	2,619	111	27	14
TOTAAL	15,116	18,327	33,443	5,762	2,138	24,255	1,288	32,027	648	459	309

Het aantal gehuwde personen, weduwnaars en weduwen was op
Curaçao 1,848, Bonaire 911, Aruba 445, St. Eustatius 149, Saba
376 en St. Martin 347, te zamen 4,076, of nog geen 1/8 der bevolking.

Loop der bevolking:

IN 1864.	DAARBIJ GEECHTE KINDEREN.	GEBOREN.			WAARVAN BUITEN ECHT.	OVERLEDEN.			
		MAN- NEN.	VROU- WEN.	TO- TAAL.		MANNEN.	VROUWEN.	TOTAAL.	
Curaçao.....	82	126	408	405	813	667	307	326	633
Bonaire.....	43	98	74	90	164	124	22	23	45
Aruba.....	16	20	65	48	113	86	23	17	40
St. Eustatius...	9	7	23	38	61	50	16	24	40
Saba.....	10	—	26	24	50	22	9	13	22
St. Martin.....	13	8	50	58	108	81	24	23	47
TOTAAL	173	259	646	663	1,309	1,030	401	426	827

IN 1865.	DAARBIJ GEECHTE KINDEREN.	GEBOREN.			WAARVAN BUITEN ECHT.	OVERLEDEN.			
		MAN- NEN.	VROU- WEN.	TO- TAAL.		MANNEN.	VROUWEN.	TOTAAL.	
Curaçao.....	106	146	421	436	857	676	234	274	508
Bonaire.....	110	291	102	73	175	98	24	24	48
Aruba.....	25	58	102	87	189	134	27	19	46
St. Eustatius...	7	4	40	27	67	57	11	14	25
Saba.....	15	//	31	23	54	28	34	19	53
St. Mariin.....	//	//	58	56	114	76	29	17	46
TOTAAL	263	499	754	702	1,456	1,069	359	367	726

Er waren in 1864 op:

	VRIJGEMAAKTE WEEZEN.	ANDERE HULP- BEHOEVENDEN.	LEPREUZEN.	MEET ELEPHAN- TIS BESMET.	TOTALE KOSTEN VAN ONDERHOUD.
Curaçao.....	15	79	19	7	f 6,305
Bonaire.....	//	6	//	//	// 374
Aruba.....	//	2	//	//	// 250
St. Eustatius...	2	30	//	//	// 2,080
Saba.....	7	5	2	4	// 1,070
St. Martin....	//	53	11	//	// 1,300
TOTAAL	24	175	32	11	f 11,379

ALGEMEEN EN GEWESTELIJK BEHEER. Op de eilanden heerschten
voortdurend rust en orde. Op St. Martin heerschte in 1864 een
tijd lang zeer sterke vrees voor ongeregeldheden onder de zwarte
bevolking, die tot militaire maatregelen toevlugt deed nemen,
doch later bleek geheel ongegrond te zijn. Bij het uitbreken van
een opstand op het naburige Jamaica, week de aldaar wonende
ex-keizer van Haiti FAUSTIN I (SOULOUQUE) met zijn gevolg naar
Curaçao, met het doel zich aldaar te vestigen.

Verder worden in het Verslag over 1865 nog vermeld: de benoe-
ming van den heer W. H. J. VAN IDSINGA, gezaghebber van St.
Martin, tot gouverneur ter kust van Guinea; in zijne plaats
werd benoemd de gezaghebber van Bonaire H. F. G. WAGNER; —
de benoeming in 1866 van Mr. A. M. ROUVILLE tot gouverneur
van Curaçao in plaats van den op verzoek ontslagen gouverneur
J. D. CROL; — het nieuwe reglement op het beleid der regering.

van 31 Mei 1865 (*Stsbl.* 56), met 1 Jan. 1866 in werking gekomen, enz.

MILITAIR BEHEER. Ultimo Dec. 1865 bestond de sterkte van het garnizoen op Curaçao uit 22 officieren en 309 onderofficieren en manschappen.

De gezondheidstoestand van het garnizoen was bevredigend. Regtstreeks uit Nederland kwamen aan in 1864 1 officier van gezondheid en 21 onderofficieren en manschappen, en in 1865 2 officieren van gezondheid.

De schutterij was ult^o. Dec. 1865 sterk:

OFFICIEREN.	ONDEROFFICIEREN EN MANSCHAPPEN.		
Curaçao.....31	1,496		
Bonaire..... 3	276		
Aruba..... 4	409		(van 23 leden.
St. Eustatius.. 3	41	en een corps vrijwilligers te paard	
St. Martin.... 5	126		

In het hospitaal op Curaçao werden in 1864 verpleegd 352 zieken, van welke 12 overleden; in 1865 348, van welke 9 overleden.

Het vaste eskader bestond in de kolonie Curaçao uit 1 stoomvaartuig en 1 schooner.

REGTSWEZEN. POLICIE. GEVANGENISWEZEN. Op Curaçao werd het burgerregt verleend in 1864 aan 3 vreemdelingen, terwijl 100 personen in het burgerregister werden ingeschreven; in 1865 aan 2 personen en werden 86 personen in het burgerregister ingeschreven.

Bij de regtbanken werden in 1864 behandeld in:

	CIVIELE ZAKEN.		COMMERCIELE ZAKEN.		STRAFZAKEN.	
	1864.	1865.	1864.	1865.	1864.	1865.
Op Curaçao.....11	7	8	5	35	23	
" St. Eustatius .1	—	—	—	5	—	
" St. Martin....1	—	—	—	6	—	

Het Verslag bevat voorts eene breede opgave van de zaken door de commissarissen tot de kleine zaken, de districts-commissarissen enz. behandeld.

De brigades maréchaussée werden steeds op de bepaalde sterkte gehouden. Er waren op de gezamenlijke eilanden 4 wachtmeesters, 11 brigadiers en 84 maréchaussée.

Regt van verblijf werd op Curaçao in 1864 aan 12, in 1865 aan 3 personen verleend.

Op Curaçao werden voorts in beide jaren afgegeven: 40 en 45 passen aan Nederlandsche kustvaarders, 421 en 89 permitten tot den opslag of uitvoer of tot het binnenlandsch gebruik van kruid, 10 en 5 nieuwe zeebrieven en 60 en 367 zeebrieven voor vaartuigen, die van eigenaar, vlag of schipper veranderden.

Het garantie-kapitaal der wees-, onbeheerde en desolate-boedelkamer op Curaçao vermeerderde in 1864 en 1865 van *f* 151,653 tot *f* 161,980. De kapitalen aan particulieren behoorende, onder beheer dezer kamers, klommen van *f* 779,639 tot *f* 923,864. Het kapitaal onder administratie der Israëlitische weeskamer op Curaçao bedroeg ult^o. 1864 *f* 130,945, waarvan *f* 78,443 aan particulieren de rest aan de synagoge toekwam. Onder beheer der weeskamer op St. Eustatius stond een kapitaal van *f* 10,650, en onder dat van de weeskamer op St. Martin *f* 2,852.

Op St. Martin zijn in 1864 6 boedels aan de weeskamer vervallen; in 1865 werden er 4 vereffend.

Ongerekend 272 personen voor korten tijd opgenomen, waren in 1864 op Curaçao in de gevangenis afwisselend 108 personen, van welke 31 Dec. nog 24 aanwezig waren. In 1865 werden er 255 voor korten tijd opgenomen, het afwisselend getal gevangenen beliep 59, op 31 Dec. nog aanwezig 11 gevangenen.

EEREDIENST. De Prot. gem. op Curaçao telde 2, op ieder der eilanden Bonaire en Aruba 1 predikant. De R.-K. geestelijke van den 1sten rang J. F. A. KISTEMAKER, apostolisch vicaris en bisschop van Uranopolis, vertrok in den aanvang van 1864 tot herstel zijner gezondheid naar Nederland. Op de eilanden waren 13 bezoldigde geestelijken van den 2den rang en 7 onbezoldigde. Het aantal geestelijke zusters van liefdadigheid bedroeg 73.

De kapitalen der gemeenten op 31 Dec. 1865 worden aldus opgegeven:

Curaçao: Prot. kerk	<i>f</i> 55,316,	Weezenfonds	<i>f</i> 7,612,
" R.-K. gem.	" 12,150,	M. v. Weldad.	" 1,579,
" Israël.	" " 59,854.		

Het aantal kerkelijk ingezegende huwelijken was bij de Prot. gemeente in beide jaren op Curaçao 7 en 5, op Bonaire 1 en 1; bij de R.-K. gemeente op Bonaire 40 en 30.

In 1865 had er eene scheuring plaats in de tot hiertoe bestaan hebbende Nederlandsche Portugeesch-Israëlitische gemeente op het eiland Curaçao. Een aantal leden dier gemeente scheidten zich af en stichtten onder den naam van "Nederlandsche Hervormde Israëlitische gemeente" eene nieuwe vereeniging, die bij beschikking van 12 Mei 1865 als rechtspersoon werd erkend, met bepaling dat zij door die afscheiding ophield aanspraak te hebben op de bezittingen der N. P.-I. gemeente en op het genot harer instellingen. In December werd door de nieuw gestichte gemeente de eerste steen gelegd van een eigen tempel, waartoe van gouvernementswege een stuk gronds op het plein Pietermooi kosteloos werd afgestaan. De gelden tot den bouw waren geraamd op ongeveer *f* 40,000, en werden gevonden uit vrijwillige giften van gemeenteleden en andere personen, terwijl het ontbrekende door eene leening onder de leden zou gedekt worden. Bereids was *f* 22,025 aan vrijwillige

giften ontvangen. Deze gemeente heeft ook eene eigene begraafplaats aangelegd en was reeds van 86 tot 195 personen geklommen. Een der leden vervult de dienst van voorlezer, tot het gelukken zal om een leeraar te verkrijgen.

LIEFDADIGHEID. De uitgaven voor het lazarus- en krankzinnigengesticht op Curaçao bedroegen in 1864 *f* 3,661, in 1865 *f* 3,608. Er werden in 1864 8 lepreuzen en 13 krankzinnigen, in 1865 9 lepreuzen en 14 krankzinnigen verpleegd, door 3 geestelijke zusters en 1 bediende.

In het gasthuis of hospitaal voor de armen werden in 1864 194 zieken verpleegd; 62 overleden, 42 waren ult°. Dec. nog aanwezig. De uitgaven bedroegen *f* 7,349. In 1865 werden er 166 personen verpleegd, overleden 45, bleven 31 Dec. nog 36 personen over en bedroegen de uitgaven *f* 5,669 of *f* 215 meer dan de ontvangsten.

Van de gecombineerde spaar- en beleenbank op Curaçao wordt weder niets vermeld. Die op Bonaire, in 1863 opgericht, telde in 1864 159 stortingen tot een bedrag van *f* 2,391. Op panden werd beleend *f* 1,223 en op obligatiën uitgezet *f* 1,650. Het fonds klom van *f* 585 tot *f* 667. In 1865 werd gestort *f* 1,360, op panden beleend *f* 506, op obligatiën uitgezet *f* 630 en klom het fonds tot *f* 775.

De stand der algemeene armenkassen was in:

	1864	1864.	1865.
Bonaire: bedeelden 14 personen, uitgaven		<i>f</i> 257	<i>f</i> 268
Aruba " 24 " " " 462		" 462	" 452
St. Eustatius " 20 " " " 552		" 552	" 562
St. Martin " 38 " " " 800		" 800	" 799

BURGERLIJKE GENEESKUNDIGE DIENST. De gezondheidstoestand was op alle de eilanden in 1864 zeer, in 1865 vrij voldoende. Even als vroeger werd herhaaldeijk uit Nederland koepokstof naar Curaçao gezonden, maar ondanks de meeste zorg leverde zij ook nu weder geene gunstige uitkomsten op.

ONDERWIJS. De schoolcommissie op Curaçao roemt de belangstelling in het onderwijs en den ijver der onderwijzers. Er werden 2 nieuwe scholen voor jongens geopend. Op St. Eustatius nam het schoolbezoek onder de vrijgemaakte bevolking aanmerkelijk toe. Minder gunstig luidt het omtrent het schoolbezoek op St. Martin.

In 1865 werd op Curaçao onderrigt gegeven aan 1,350 kinderen: 638 jongens en 712 meisjes. Van dezen bezochten 300 jongens en 89 meisjes de landsscholen en 120 jongens en 550 meisjes de scholen der zusters van liefdadigheid; bovendien werden de R.-C. bewaarscholen bezocht door 175 jongens en 422 meisjes. Op Bonaire genoten 40 van de 55 schoolgaande kinderen gratis onderwijs, ter-

wijl 150 kinderen van onvermogenen de scholen der zusters van liefdadigheid bezochten. De landsschool op Aruba telde 60 leerlingen, waarvan 40 uit de behoeftige klasse; op de beide scholen der zusters van liefdadigheid aldaar genoten 168 kinderen kosteloos onderwijs. De 100 leerlingen op de landsschool op St. Eustatius behoorden meerendeels tot de minvermogene klasse. Aan een op Saba zich bevindenden onderwijzer werd eene toelage van *f* 400 's jaars verleend voor het geven van kosteloos onderwijs. Op de school van den onderwijzer HOEKSTRA op St. Martin werd aan 21 van de 40 leerlingen kosteloos onderwijs gegeven. De drie scholen in de districten telden 90 leerlingen. De zondagscholen der Methodisten zendelingen op de eilanden St. Eustatius en St. Martin werden voortdurend veel bezocht.

Omtrent de LANDSGEBOUWEN EN OPENBARE WERKEN en de VERVOERMIDDELEN wordt vermeld, dat zij in goeden staat worden gehouden. Onder de nieuwe werken komen voor een lepreuzengesticht op St. Martin, een kruidmagazijn en kazerne op Curaçao enz.

GELDELIJK BEHEER. De werkelijke ontvangst en uitgaaf van Curaçao en onderhoorigheden was in:

	1862.	1863.
Uitgaaf.....	<i>f</i> 766,947	<i>f</i> 785,101
Ontvangst.....	" 271,540	" 306,547
Tekort .	<i>f</i> 495,407	<i>f</i> 478,554

Zie het overzicht over 1849—1861, in Jaarb. 1866, bl. 119.

Bank. Aan de vrij uitvoerige opgave omtrent de Curaçaosche bank ontleenen wij de volgende cijfers:

Bedrag der bankbiljetten 31 Dec. 1865.....	<i>f</i> 206,635
Fonds der bank.....	" " " 371,154
waarvan was uitstaande.....	" 257,576
Saldo in reservekas.....	" " " 113,578
waarvan <i>f</i> 72,740 bankbiljetten en <i>f</i> 40,838 specie.	

LANDBOUW, VEETEELT, NIJVERHEID ENZ. Gebrek aan arbeiders is de klagt, die van Curaçao en St. Eustatius gehoord wordt. Op Bonaire ging de nopal-cultuur meer en meer achteruit, doch er waren pogingen in het werk gesteld om het cochenilleïnsect niet te doen uitsterven. De gouvernements-cultuur op Bonaire en Aruba leverden in 1864 op: 309 ponden cochenille, 7,326 pond aloë, tezamen voor *f* 3,939, of *f* 666 meer dan de uitgaven aan loonen en tractementen. Bonaire leverde nog op in 1864 295,660 pond verfhout en 100,150 pond watapanapeul, in 1865 324,815 pond verfhout en 145,780 pond watapanapeul. St. Eustatius leverde behalve suiker, grondprovisiën en katoen. St. Martin in 1864 3,750 Amst. ponden suiker, 500 gallons rum en 7,222 Amst. ponden

katoen, in 1865 3,000 Amst. ponden suiker, 200 gallons rum, 20,323 Amst. ponden katoen, te zamen geschat op f 13,377.

De veestapel bedroeg op de eilanden gezamenlijk 31 Dec. 1865: 887 paarden, 5,336 ezels, 134 muilezels, 3,712 hoornvee, 40,222 schapen, 43,517 geiten en 2,725 varkens, ongerekend, naar raming, 800 ezels, 150 runderen en 1,500 geiten in de bosschen van Bonaire. De handel in vee nam op Aruba meer en meer toe.

Op ultimo Dec. 1865 waren uitgegeven op Curaçao 22 concessiën, metende bijna 54, op Aruba 645 concessiën, metende ruim 1,225 bunders.

De zoutoogst op Bonaire leverde in 1864 slechts 41,233, in 1865 50,296 vaten. Eene hoeveelheid van 121,436 vaten, gedeeltelijk afkomstig van vroegere jaren, werd in beide jaren aan 141 vaartuigen afgeleverd. Op St. Martin werden in 1864 verkregen 220,550 vaten, waarvan 181,256 vaten uit het geconcessioneerde zoutmeer en 39,294 uit de private concessiën. Ultimo Dec. waren nog in voorraad 116,000 vaten. Aan de werken in het groote zoutmeer werd bijna niets verrigt.

Op Curaçao werden in 1864 5, in 1865 3 vaartuigen gebouwd, op Aruba in 1864 2, op Bonaire in elk der jaren 2.

Het totaal verzonden en ontvangen brieven (op Curaçao?) was in 1864 27,324 of bijna 200 meer dan in 1863, en 6,171 vellen druks, waarvan 9,359 brieven en 41 vellen met scheepsgelegenheid, de overige per mail; in 1865 25,880 brieven en 4,753 couranten, waarvan 6,753 brieven en 128 couranten met scheepsgelegenheid.

HANDEL EN SCHEEPVAART. Van Curaçao, als vrijhaven, kan geen juiste statistiek van den handel worden geleverd. Het getal *ingeklaarde schepen* bedroeg in:

	VOOR DIRECTEN INVOER.		VOOR DOORVOER.		BINNEN 3 ETMA- LEN VERTROKKEN.		TOTAAL.	
	SCHEPEN.	TONNEN.	SCHEP.	TONN.	SCHEP.	TONN.	SCHEP.	TONN.
1855 ..	657	35,721	36	2,888	18	1,327	711	39,930
1856...	716	49,493	17	1,360	15	2,091	748	43,944
1857...	681	36,672	17	1,827	14	1,532	712	40,031
1858...	796	41,610	16	1,056	13	2,157	825	44,823
1859...	813	42,442	32	3,221	31	1,339	876	47,002
1860...	721	29,761	52	4,849	27	3,510	800	38,120
1861. .	752	26,998	52	4,981	27	3,429	831	35,350
1862...	643	30,150	48	3,492	15	654	706	34,296
1863...	958	52,655	44	7,862	10	484	1,012	61,001
1864...	938	57,242	74	12,171	13	1,414	1,095	70,827
1865...	916	55,878	59	15,787	31	1,734	1,006	73,399

Voorts werden ingeklaard op:

	IN 1864.		IN 1865	
	VAARTUIGEN.	TONNEN.	VAARTUIGEN.	TONNEN.
Bonaire.....	431	12,171	393	9,268
Aruba.....	338	5,521	332	4,659
St. Eustatius.	360	8,560	362	6,372
St. Martin. .	413	22,343	275	11,468

KUST VAN GUINEA.

Gedurende beide jaren 1864 en 1865 heerschten in de Nederlandsche bezittingen ter Kuste van Guinea over het algemeen rust en orde, hoewel in 1864 een oogenblik vrees bestond, dat de rust zou worden verstoord, toen bij het vertrek van den Gouverneur H. A. ELIAS naar Nederland, om redenen van gezondheid, door de negerregering en zelfs door eenige ambtenaren bezwaren werden gemaakt om zijn tijdelijken opvolger, de Heer C. H. D. VAN HIEN, die hem spoedig om dezelfde reden moest volgen en gedurende de reis overleed, als zoodanig te erkennen. Na daartegen door het opperbestuur genomen voorzieningen, was, bij de terugkomst van den Gouverneur in December van 1864, elke vrees voor verstoring der rust geweken. Eene kleine beweging te Acra in 1865 werd spoedig bedwongen.

De gezondheidstoestand onder de ambtenaren, officieren en schepelingen ter reede was beide jaren zeer ongunstig. De Gouverneur ELIAS en 7 ambtenaren, waaronder de beide officieren van gezondheid, werden genoodzaakt wegens ziekte naar Nederland te vertrekken; één overleed ter Kuste. In Julij 1865 werd tot Gouverneur benoemd Mr. H. J. VAN IDSINGA, gezaghebber op St. Martin, die 19 Jan. 1866 het bestuur overnam van den waarnemenden gouverneur, resident MAGNIN. De zware pokkenepidemie eischte onder de inlanders vele slagtoffers. Herhaalde pogingen om te vaccineren liepen zonder goed gevolg af.

De militaire bezetting bestond uit: 1 kapitein-kommandant en 1 tweeden luitenant, Europeanen, en 119 onderofficieren en manschappen, allen inlanders. Van dezen waren 35 gedetacheerd op de buitenposten. Voor de dienst in Oost-Indië werden in 1864 slechts 15, in 1865 34 vrijwilligers aangenomen.

Bij de regtbank te Elmina werden in 1864 12, in 1865 7 zaken behandeld; door een lid der regtbank, belast met de regeling van kleine geschillen in 1864 833, in 1865 615.

Het getal gevangenen op de forten was bij afwisseling in 1864 280, in 1865 336 tot straf veroordeelden en 131 wegens schulden gegijzelden.

De godsdienstige voorlezingen en catechisatiën werden voortgezet.

Het onderwijs ging in 1864 niet vooruit: 137 leerlingen, of 18 minder dan in 1863, namen daaraan deel; in 1865 werden dagelijks in de kerk te Elmina, tot schoollokaal gebezigd, 158 kinderen onderwezen. De vorderingen en het onderwijs worden zeer door den Gouverneur geroemd. Door ziekte en vertrek naar Nederland der onderwijzeres hield het onderwijs in vrouwelijke handwerken op.

Ter Kuste ankerden in 1864 9 Nederlandsche, 13 Engelsche, 11 Portugesche, 9 Amerikaansche, 6 Fransche en 7 schepen onder andere vlag, te zamen 55 schepen, 13,413 tonnen. In 1865 ankerden ter kuste 12 Nederlandsche, 22 Engelsche, 20 Amerikaan-